

ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ КОМПАНІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

ТРОФИМЕНКО Альона

aliona003trof@gmail.com

ПЕТРЕНКО Ольга

Leka_m@ukr.net

Одеський державний аграрний університет

Оцінка фінансового стану підприємства виступає як важливий інструмент для прийняття стратегічних рішень, спрямованих на забезпечення сталого розвитку і досягнення успіху в довгостроковій перспективі. Аналіз фінансових показників допомагає виявити потенційні проблеми та ризики, з якими зіштовхується підприємство, оцінити ефективність управління ресурсами, прогнозувати фінансову стійкість підприємства, повернути інвестиції, вдосконалити стратегії розвитку, ідентифікувати сильні та слабкі сторони підприємства. Автори зазначають, що: «Якщо показник не досягає цільового значення, це свідчить про наявність факторів, що перешкоджають досягненню стратегічних цілей» [1].

Мегаден Н.М. в своєму дослідженні відмічає, що: «У цілях ідентифікації параметрів сталого розвитку та задля забезпечення належного рівня економічної безпеки суб'єкта господарювання необхідно щоб його фінансовий стан протягом декількох звітних періодів відповідав низці критеріїв, які б характеризували результативність роботи, оперативність проведення взаєморозрахунків, забезпечення фінансування стратегічних цілей розвитку» [2].

Компанія Kernel є одним з провідних виробників та експортерів соняшникової олії у світі та найбільшим в Україні. Вона також відома як ключовий постачальник сільськогосподарської продукції з регіону Чорноморського басейну на світові ринки. Kernel експортує свою продукцію в більш ніж 80 країн світу. Акції компанії торгуються на Варшавській фондовій біржі (WSE) з листопада 2007 року [3].

Kernel є надійним зв'язком між тисячами виробників зернових культур у Чорноморському регіоні та міжнародними ринками. Компанія експортує понад 5 мільйонів тон кукурудзи, пшениці, сої, ріпаку та ячменю. Загальна потужність перероблювання складає 3,5 мільйона тон насіння соняшника щороку [4].

Російська агресія вплинула на діяльність всіх аграрних та переробних підприємств України. Не стала винятком і компанія Kernel (рис.1). Фінансовий стан 2023 року був надзвичайно складним, але це також виявилось корисним досвідом подолання ризиків для компанії. Група досягла показника EBITDA в розмірі 544 мільйонів доларів США. Чистий прибуток, що належить акціонерам компанії становив 299 мільйонів доларів США. Проте компанія зазнала збитків у розмірі 241 мільйона доларів США через різницю в курсі, спричинену зниженням курсу української гривні щодо США долар.

У 2023 фінансовому році дохід Групи скоротився на 35% у порівнянні з аналогічним періодом минулого року і склав 3455 мільйонів доларів США. Це зменшення відбулося через зниження обсягів експорту зерна, обумовлене обмеженими можливостями експортної логістики. Також спостерігалися збитки у розмірі 115 мільйонів доларів США через зміни справедливої вартості біологічних активів та сільськогосподарської продукції, включаючи витрати на продаж і відповідний прибуток, а також втрати від продажу зернових та олійних культур.

Собівартість продажів у 2023 році скоротилася на 42% порівняно з попереднім роком і становила 2704 мільйони доларів США. Однак вартість товарів для перепродажу та використаної сировини знизилася навіть більше - на 53%, що вказує на зростання витрат на доставку та обробку. Це відбулося через збільшення вартості експортної логістики та перехід від продажів FOB до CIF для більшості проданих товарів. У результаті, валовий прибуток склав 636 мільйонів доларів США, що на 2% менше порівняно з попереднім роком. Загальні адміністративні витрати та витрати на продаж скоротилися на 11% до 205 мільйонів доларів

США через зниження зарплати та інших пов'язаних витрат. Фінансові витрати у 2023 році зросли на 17% до 153 мільйонів доларів США через зростання процентних ставок, що використовуються для розрахунку процентів. У той же час, фінансовий дохід майже потроївся до 31 мільйона доларів США через виділення додаткових ліквідних коштів у процентні інструменти. Чисті фінансові витрати майже не змінилися і склали 122 мільйони доларів США (рис. 2) [3].

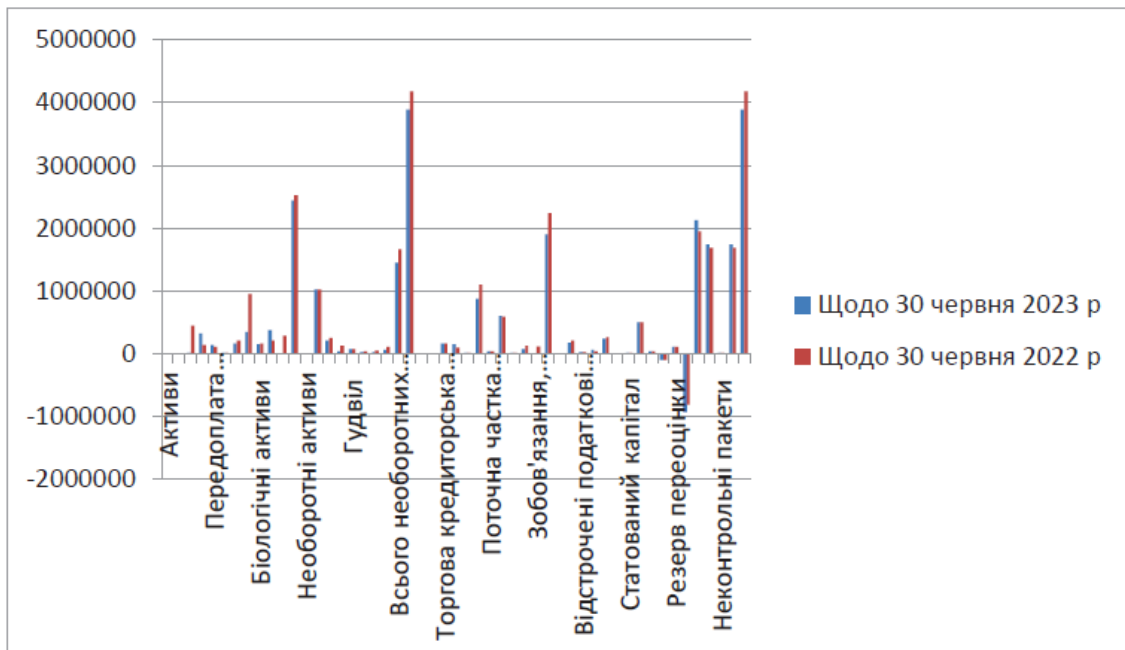

Рис. 1 Консолідований звіт фінансового стану

Отже, у 2023 фінансовому році Kernal досяг значних успіхів, незважаючи на складні умови. Kernal є диверсифікованою компанією, яка має сильні позиції в різних сегментах агропромислового ринку. Це дозволило компанії працювати в умовах складного економічного середовища. Має сильну фінансову позицію. Компанія має низький рівень заборгованості та вільні грошові кошти, що дозволяє їй інвестувати в розвиток бізнесу. Компанія має напрацювання в галузі управління ризиками, що дозволило їй мінімізувати негативний вплив зовнішніх факторів на свій бізнес

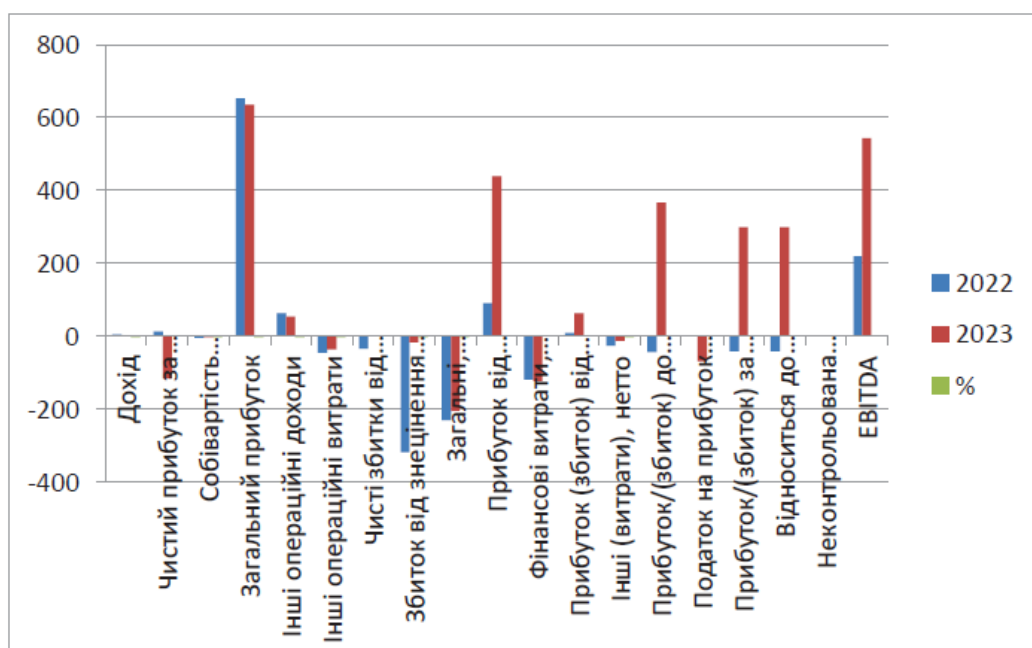

Рис. 1 Звіт про прибутки та збитки, млн. дол. США

Таким чином, слід зазначити, що саме оцінка фінансового стану дозволяє приймати керівництву компанії належні заходи щодо їх вирішення, зменшуючи загрозу для сталого розвитку. Аналіз фінансових даних допомагає визначити області, де можна покращити управління ресурсами для забезпечення сталого розвитку, розробити прогнози щодо майбутньої фінансової стійкості підприємства, приймати стратегічні рішення та планувати дії для забезпечення стійкого розвитку в довгостроковій перспективі.

Якщо підприємство може продемонструвати свою фінансову стабільність і перспективи розвитку, це може залучити більше інвестицій (як власний капітал, так і зовнішні джерела фінансування), що сприяє сталому зростанню.

Список використаних джерел

1. Петренко О.П., Петренко К.О., Зюзіна А.Ю. Оптимізація фінансового управління ДП «ДГ «ЮЖНИЙ» СГП-НЦНС». *Збірник тез доповідей за матеріалами I Міжнародної науково-практичної конференції "Браславські читання. Економіка XXI століття: національний та глобальний виміри"* (м. Одеса, 01 листопада 2023 р.), Одеський державний аграрний університет. Одеса, 2023. С. 171-174 URL: <https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2023/12/Zbirnyk-Braslavski-chytannya-2023.pdf> (дата звернення 05.02.2024р.)
2. Мегеден Н.М. Аналіз фінансового стану як інструмент забезпечення сталого розвитку суб'єкта господарювання. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/155.pdf> (дата звернення 06.02.2024р.)
3. Офіційний сайт «Kernel» відомості про компанію URL: <https://www.kernel.ua/ua/about/> (дата звернення 07.02.2024р.)
4. Річна фінансова звітність KERNEL HOLDING S.A. За рік, що закінчився 30 червня 2023 року URL: https://www.kernel.ua/wp-content/uploads/2023/10/FY2023_Kernel_Annual_Report.pdf (дата звернення 02.02.2024р.)